

- reportasjeleder Bjørgulv K. Bjåen
- samfunn@vl.no
- tips til avdelingen: 22 310 395
- flere nyheter på vl.no/samfunn

samfunn

FLERE I VENSTRE ÅPNER FOR FRP

■ Venstre-politiker Borghild Tenden (bildet) mener partiet gjorde en tabbe da det sa nei til Frp-samarbeid i 2009. Også Abid Raja har etterlyst debatt i Venstre om regjerings-samarbeid med Frp. Tenden går enda lenger og mener at Venstre skal slippe Frp inn dersom det kan gi en bred borgerlig regjering. ©NTB

SVINDEL MED KLIMAKVOTER

■ Seks nordmenn og en brite er tiltalt for å ha omsatt klimakvoter ulovlig. Gjennom handelen skal moms for 160 millioner kroner ha blitt unndratt. Svindelen – som omfatter handel med klimakvoter for over en milliard kroner – skal ha skjedd gjennom at de tiltalte solgte samme kvote flere ganger. ©NTB

Arbeidsgivere utnytter euro- flyktninger

Liv Jorun Andenes, Astrid Dalehaug Norheim og Sigbjørn Kiserud

liv.jorun.andenes@vl.no 22 310 406

Flere europeiske jobbflyktninger forteller at de utnyttes grovt av norske arbeidsgivere.

En spanjol drikker morgenkaffen sin på Robin Hood Huset i Bergen, etter å ha vært på jobb om natten. Tilsynelatende er han blant de heldige som har fått jobb i Norge, men det er ingen solskinnshistorie han forteller.

– Jeg får betalt for tre timer,

men jobber det dobbelte og mer, sier mannen, som ikke vil ha navn og bilde i avisen av frykt for arbeidsgiveren. Han sier han jobber for «et middels stort renholdsbyrå».

– *Hvorfor får du ikke mer betalt?*

– De sier at det skal være mulig å gjøre jobben på tre timer. Hvis jeg ikke får det til, jobber jeg ikke godt nok eller organisert nok, sier han.

Mannen opplyser at det er seks til som jobber på samme betingelser i samme firma, samt at han kjenner fire som jobber i andre firma. Ingen av dem er norske.

– **Bekymringsfullt.** Robin Hood Huset er et møtested i sentrum av Bergen for mennesker med trang økonomi. Daglig leder Marcos Amano ser med urolige øyne på det som skjer

med flere europeiske arbeidsinnvandrere i Norge.

– Det er bekymringsfullt at flere blir grovt utnyttet på arbeidsmarkedet. De får betalt en brøkdel av lønnen til norske arbeidstakere, og får ikke oppfylt rettighetene sine.

Amano jobbet tidligere i Utekontakten i Bergen. Der så han hvilke alternativer unge pengeløse europeere har når de ikke får jobb.

– Hva gjør du når du går tom for penger i et land hvor du ikke kjenner folk? Hva sier du da ja til? Jeg har sett folk bli rekruttert inn i narkotikatraffikk, prostitusjon og svart arbeid, forteller han.

Etterlyser bedre informasjon. Caritas informasjonskontor for arbeidsinnvandrere i Oslo kjenner også til at desperate euro-kriseflyktninger utnyttes.

Marcos Amano er daglig leder på Robin Hood Huset i Bergen, og sier han har sett folk bli rekruttert inn i narkotikatraffikk og prostitusjon etter å ha gått tomme for penger og ikke fått annen jobb.

– Flere som kommer til oss forteller om uholdbare jobbsituasjoner, hvor de underbetales eller utnyttes på andre måter. Et typisk eksempel er at man blir pålagt stadig flere arbeidsoppgaver uten å få betalt for flere timer, forteller prosjekt-

leder Bernt Gulbrandsen.

Caritas henviser ofte arbeidsinnvandrere til Arbeidstilsynet, Jussbuss eller andre instanser hvor de kan få juridisk bistand. Gulbrandsen mener at det viktigste forebyggende tiltaket mot sosial dumping er å sikre at arbeidsinnvandrerne er bedre forberedt og informert om hva som venter dem før de reiser til Norge.

– Når man er i en sårbar situasjon er det lett å bli utnyttet. Vi sender relevant informasjon til Caritas Spania, men det rekker selvsagt ikke ut til alle, sier han.

Gulbrandsen mener medie- og Sør-Europa burde spre mer edruelig informasjon om jobbsituasjonene i Norge, slik at ikke arbeidsledige lokkes hit på falske premisser.

Vil se på informasjonsbehov. Arbeidsminister Hanne Bjur-

TAKSTMANN I BEDRAGERISAK

Økokrim har tiltalt en takstmann for medvirkning til bedrageri av banker for til sammen 44 millioner kroner. Tiltalen omfatter også forsøk på bedrageri på 51 millioner kroner. I forbindelse med utferdigelse av takstene er den 51 år gamle mannen også tiltalt for korrupsjon, opplyser førstestatsadvokat Geir Kavlie i Økokrim.

©NTB

FÅR HA INTERNETT PÅ EKSAMEN

Til våren får elever ved enkelte videregående skoler bruke internett ved eksamen som et forsøksprosjekt. Basert på erfaringene vil forsøket eventuelt bli utvidet i 2013, skriver Aftenposten. Skolene som skal delta, må dokumentere at de har gode systemer for å hindre at elevene kan kommunisere med hverandre via nettet.

©NTB

Internett på eksamen innføres som prøveprosjekt.

Sikkerhetsbeltet på barnestolen Antilop trekkes nå tilbake – fordi det kan åpne seg uventet.

Foto: Ikea

TILBAKEKALLER BELTE PÅ BARNESTOL

Etter åtte rapporter om at sikkerhetsbeltet på barnestolen Antilop kan åpne seg, ber IKEA folk som har kjøpt stolen om å kontakte møbelvarehuset for å få et nytt belte. Feilen finnes kun på stolen med leverandørnummer 17389 og produksjonsdato 0607-0911.

©NTB

Avviser statlig nødhjelp

Astrid Dalehaug Norheim og Liv Jorun Andenes

liv.jorun.andenes@vl.no 22 310 406

Arbeidsminister Hanne Bjurstrøm (A) synes det er trist å lese om europeere som blir utnyttet eller må bo på gata fordi de ikke får jobb.

Har ikke ansvar. Samtidig mener hun om at Norge ikke har et ansvar for å skaffe euroflyktningene arbeid, og at samfunnet ikke er tjent med at de som ikke får jobb blir værende i landet.

– Da nytter det ikke å oppfordre dem til å bli ved å opprette et statlig nødhjelpsapparat for dem, sier hun.

Bjurstrøm mener likevel at Norge har et ansvar for å sikre at arbeidsinnvandrerne har tilgang på livsnødvendigheter mens de oppholder seg her.

– Dersom kapasiteten til lavterskeltilbud for fattige sprennes på grunn av hjelpetrengende arbeidsinnvandrere, må vi se på om tilbudene bør få mer statlig støtte, sier hun.

Vurderer nødhjelp. Byråd Lisbeth Iversen (KrF) i Bergen peker på politiet, kommunens beredskapsavdeling eller ambassaden for spanske Gonzalo Marina og andre arbeids-

søkende som mangler tak over hodet. Hun understreker at Bergen kommune ikke har ansvar for å gi arbeidsinnvandrere som søker jobb hverken tak over hodet eller mat.

– Vi kan ikke uten videre gå inn og løse enkeltsaker, når vi samtidig har mennesker som har stått i boligkø etter å ha bodd i Bergen i ett år, sier Iversen, som er byråd for sosial, bolig og områdesatsing i Bergen.

– Nødhjelp må vi til enhver tid vurdere sammen med staten. Det er noe jeg vil følge opp i dagene som kommer, sier hun.

Vil ha servicesenter. NRK Hordaland satte søkelys på de såkalte eurokriseflyktningene i midten av desember. Da sa byråd Lisbeth Iversen at kommunen først måtte få en oversikt over situasjonen før de kunne si noe konkret om tiltak.

– Vi skal ikke ha det slik at de sulter i vår by, de må få mat og nødhjelp, sa hun til NRK.

Nå legger Iversen breisida til for å få opprette et Servicesenter for utenlandske arbeidstakere (SUA) i Bergen, slik det er i Oslo, Stavanger og Kirkenes. Lille julaften sendte hun et brev til fornyings- og administrasjonsminister Rigmor Aasrud hvor de ber om et sam-

arbeid med departementet for å opprette et slikt senter også i Bergen.

– Dette er en mulighet til å få tak i kompetanse og arbeidskraft. Vi kommer til å følge saken nøye, sier Iversen.

I løpet av de ti siste årene har det blitt flere arbeidsinnvandrere enn flyktninger i Bergen. 42 prosent av innvandrerne til Bergen kommer fra EØS-land.

Forstår. Daglig leder ved Robin Hood Huset, Marco Amano, sier at han forstår Bjurstrøms vegring mot å opprette et eget statlig nødhjelpsapparat.

– Men vi er forpliktet til å gi umiddelbar nødhjelp så folk ikke fryser i hjel på gata, sier han.

– Myndighetene har ansvar for å sørge for at folk kan reise hjem. De må finne en løsning sammen med landene de kommer fra, sier Amano.

Han støtter sterkt forslaget om å opprette et senter for å bistå arbeidsinnvandrere. Amano har ikke kjennskap til kommunens beredskapsavdeling som byråd Iversen peker på, men han vil ta kontakt med dem.

LIK OSS!

Vi gir deg nyheter
• facebook.com/
vaartland

På grunn av eurokrisen kommer det flere arbeidstakere til Norge på jakt etter jobb, også fra land som Spania, Italia og Hellas. Flere av dem som får jobb, forteller at de utnyttes på det norske arbeidsmarkedet. – Jeg får betalt for tre timer, men jobber det dobbelte, forteller en spanjol på Robin Hood Huset i Bergen.

Illustrasjonsfoto: iStockphoto

strøm (Ap) sier at departementet vil vurdere om det er behov for å spre mer realistisk informasjon om jobbmulighetene i Norge. Noen informasjonskampanje på Sør-Europeisk fjernsyn blir det imidlertid ikke.

– Jeg har ikke tro på TV-kampanjer, men jeg tar med meg innspillet om behovet for informasjon, sier hun.

Bjurstrøm understreker også at Norge vil trenge mer arbeidskraft i framtiden, spesielt i helsesektoren.

Forsker ved Fafo Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning, Line Eldring, påpeker at det norske arbeidsmarkedet lenge har

hatt store utfordringer med sosial dumping, spesielt av arbeidstakere fra Øst-Europa.

– Med eurokrisen blir tilfanget av arbeidere som er villig til å jobbe for lav lønn større, men det er vanskelig å dokumentere hvor mange som faktisk utnyttes, sier forskeren.

LO-leder Roar Flåthen påpeker at det er vanskelig å få bukt med sosial dumping, men at det jobbes kontinuerlig med problemet.

– Det vil alltid være arbeidsgivere som er på jakt etter kortsiktige gevinster, og da blir arbeiderne utnyttet. Heldigvis avslører vi mye, sier han.

Fikk seng en natt

Astrid Dalehaug Norheim

astridnor@vl.no 55 31 68 15

Etter fire netter uten å sove i en seng, kom det i går en håndtrekking til Gonzalo Marina fra en annen bruker av Robin Hood Huset. Da han fikk høre om spanjolenes situasjon, åpnet han døren til sitt hjem og tilbød han klesvask, dusj og en overnatting. Mannen vil ikke ha navnet i avisen, men på spørsmål fra Vårt Land om hvorfor han gjør det, svarer han kontant:

– Jeg tror på solidaritet.

Gonzalo Marina søkte tirsdag om akutt hjelp hos Nav til husly og mat. Da Marcos Amano, daglig leder av Stiftelsen Robin Hood Huset, onsdag ettermiddag ringte Nav for å høre hvordan saken lå an, fikk han til svar at de ikke kunne finne søknaden. Han måtte søke

Spanske Gonzalo Marina ble i går tilbudt klesvask, dusj og en overnatting av en annen bruker av Robin Hood Huset.

på nytt. Vårt Land traff Marina igjen torsdag ettermiddag. Natten før hadde han tilbrakt på en stol på politihuset, forteller han. Han lyser opp når han hører om planer for et servicesenter for arbeidstakere i Bergen.

– Det ville hjulpet veldig, sier Marina.

Vårt Land 5. januar 2012

DETTE ER SAKEN

I går fortalte Vårt Land om spanske Gonzalo Marina (34), som bor på gata i Bergen og leter etter arbeid.

Flere eurokriseflyktninger som kommer til Norge er i samme situasjon som Marina.

Arbeidsminister Hanne Bjurstrøm (A) sier at selv om Norge har et moralsk ansvar til å hjelpe, ønsker hun ikke å oppfordre arbeidsløse til å bli værende i Norge ved å opprette et statlig nødhjelps-tilbud.